a ¶ Hor. ſ. ꝙ apoſtotat dimittēdo habitum. vel quia va dit ad ſtudiū ſine licentia
b ¶ Ipſo facto. ſpāle ī religioſo apoſtata q₂ al's apoſtata nō ē excōicat⁹ ſ₃ excōicād⁹ ſm ꝙ no. Jo. ⁊ ber. xxiij. di. ſi quis ex clicis. de vi. ⁊ ho. cle. ſiqs ex clicis. de apoſtat. c. iij
c ¶ Dimiſſo. qd ſi nō dimiſerit hitū vr ꝙ tūc doctores nō ſint excōicati. q₂ hec pēa ñ ē am pliāda. j. de re. iur. in penis. dic ꝯ. q₂ cōicāt in crie. ⁊ ſic eadē ⁊ ñ miori ex cōicatōe ligant. ꝰ ſen. ex. nup. ⁊. c. ſi ꝯcubic. ⁊ i h̄ pote rit dici h̄ pon⁹ vei re ad declaratiōes iuris vetenſ cꝫ no uū caſum ponere
d ¶ Scieter. vbi ī cederēt in hitu ñ hēet locū igrātia. ſ₃ vbi dimiſerant habituꝫ ꝓbabilr̄ poterāt ignorare.
e ¶ Retinere. no. officiuꝫ doctoris ſcholarē de ſcholis expellere. ⁊ ꝑ id ꝙ dic retinere dicas ꝙ licꝫ doctor ſciat mōachū hn̄tē do mū iuxta ſcholas doctoris in domo ꝓpria audir̄ excō cat⁹ ñ ē. iā. n. anhi lere nō poſſet quin ſtet in domo ꝓpria. ⁊ fac qđ dixi. j. de re. iu. locupletari. Quid ſi mōach⁹ nō vult exire ſcholas vr̄ ꝑ hāc lr̄āꝫ ꝙ licite vi poſſit expelli. ad h̄ de ſent. ex. de mēs. ⁊ hoc marie ſi vera eēt opio ꝙ excōicat⁹ nō gaude ret p̄uilegio cāonis qđ nō ē verꝫ ſm Jo. ber. ⁊ hoſt. qui ꝰ h̄ no. xvij. q. iiij. ſiquis deinceps. de ſen. ex. ꝯtigit. i. Quid ſi nō pōt expelli exeat ſcholas doctor. ad inſtar eius qđ dicimus cū excōicatus intrat eccl'iam. vt no. xi. q. iij. ſic apli. ⁊ per modernos. s. de ſen. ex. nuper.
f ¶ Simili. quia cōmunicāt in crimine. vt dixi. ⁊ q₂ ꝯdi tor ſibi nō reſeruauit abſolutōeꝫ alijs indulſiſſe vr̄. s. ꝰ ſen. ex. nup. ⁊ facit quod no. s. e. ſup ſpecula.
g E Piſcopus. emanauit ad declaratōꝫ eoꝝ que no. ber. Inno. ⁊ moder. s. e. clicis. vbi videbat̄ glo ⁊ hoſt. ſentire ꝙ generalē vicariū vel baliuū poſſꝫ dare ad talia ſed nō ſpālē. Sꝫ ex verbis ipoꝝ olim tene bam ꝯtrariū. nam dicit ꝙ ſi appellet̄ in tali cā debet appel lari ad ipm̄ p̄latū ⁊ ipe alij delegabit ergo etiā ſm eos ſpāliter poterat delegare. Quid ergo iuris de p̄lat̄ tpalē iuriſdictōeꝫ hn̄tibꝫ habes hic ⁊ quō eā ꝯmittere poſſint Quid iuris de clicis iniuriā paſſis. ⁊ quō de ipa conque ri pn̄t. habes. j. de homici. p̄lat̄
h ¶ Hoc maleficio. ergo ⁊ ſpāliter ꝯmittit. dic hoſt. s. e. clicis ꝙ ſibi placeret ꝙ aut daret̄ clicis licētia tales cās iudicādi ꝑ ſeipos. aut talium cauſaꝝ poteſtas ipis cleri cis tolleretur cum commiſſio ſit cōtra ius. ff. de off. ei⁹ cui man. eſt iur. l. i.
i ¶ Iuſticia mediante. Quid ſi contra iuſticiaꝫ dic idē nam epiſcopus qui mandauit iuſticiam fieri non ē in culpa ſi iuſticiarius delinquat ⁊ abſit ꝙ ea que propter

primit⁹ ſit ꝯceſſa ¶ Siqs aūt hoꝝ[a] temerarius violator ex titerit. excōis īcurrat ſniam ipſo[b] fcō. ¶ Doctores quoqꝫ ſiue magiſtri q̄ religioſos ha bitu ſuo dimiſſo[c] legē vel phi ſicam audiētes ſcient[d] docere aut ī ſchol' ſuis pſumpſerint retiere[e]. ſili[f] eoipſo ſint ſnia

E ſinodati. ¶ Idem Piſcop⁹[g] ſeu q̄cūqꝫ a li⁹ p̄elat⁹ vel clicus iu riſdictōem obtinens tpalē. ſi homicidio aut alio maleficio ab aliquibꝫ ī iuriſdictōne ſua ꝯmiſſo. baliuo ſuo aut alij cui cunqꝫ iiungat. vt ſuper hoc[h] veritatem inquirēs iuſticie de bitū exequat̄. irregularis cen ſeri nō debꝫ. ꝗuis ipſe baliu⁹ vel alius ꝯ malefactores ad pe nam ſanguinis proceſſerit iu ſticia[i] mediāte. nam lꝫ cleri cis cauſas ſanguinis agitare

licitum ⁊ bonum ⁊c. xxiij. q. v. de occidendis. non ob. j. ꝰ homici. is qui mandat. quia ibi culpa preceſſit. ⁊ caſus qui culpam ſequitur bene imputatur. de hoc plene de ho mici. ſicut dignum. hic nulla culpa preceſſit.
k ¶ Liceat. s. e. clericis. ⁊. c. ſententiam.

nō liceat[k]. eas tn̄ cū iuriſdictō nem obtinēt temporalem. de bent ⁊ poſſunt metu irregu laritatis ceſſante alijs delega re. ¶ Bonifacius. viij.

Incipit liber quartus De ſpōſalibꝫ ⁊ matrimonijs

E X ſponſalibus[m] pu ris[n] ⁊ certis[o] etiam ſi conſanguitatis[p] affinitatis[q] frigi ditatis[r] religionis[s] aut alia[t] quauis rōne ſint nulla. dum modo ñ ſint nulla ex defectu ꝯſenſus[v] orir̄ efficax ad impe diēđ ⁊ dirimēdū ſequētia ſpō ſalia vel mr̄imoniū. non āt ad p̄cedētia diſſoluēdū[x] impedi mētū iuſticie publice[y] hōeſta tis. Quare ille q̄ ſpōſalia pu re ac definiate cū aliq̄ muliere ꝯtrit ⁊ poſtmodū cū ſcđa prioꝝ ꝯſanguinea idē[z] fec. ex prioꝝ

l ¶ Poſſunt. ergo poteſt quis per ali um quod nō per ſe. de hoc dixi. j. de regu. iuris. poteſt quis.
m E X ſpon ſalibus emana uit ad declarationem eo ruꝫ que no. xxvij. q. ij. ſiquis deſpon ſauerit. ꝗ. s. eo. ti. ad audiētiam.
n ¶ Puris. condi cionalia nō indu cunt publice hone ſtatis iuſticiam. vt dr̄ in fine
o ¶ Certis. vt ſi ꝓmiſit ducere ber tam filiam Ticij incerta ſunt quā do promiſit duce re vnam ex filia bus ticij. ad hoc. s. eo. c. ex litteris. ij.
p ¶ Conſanguini tatis. ſ. infra gra dum quartum. s. de conſang. nō de bet. ⁊ iſte erat ca ſus. s. eo. ad audientiam.
q ¶ Affinitatis. in p̄mo genere ⁊ quarto gradu vel cite riori. s. de conſang. ⁊ affini. non debet. ⁊ cum talis affini tas annullat matrimonium quando preceſſit. ſecus ſi ſecuta fuerit. de eo qui cogno. conſangui. vxo. ſue diſcre tionem.
r ¶ Frigiditatis. s. de frigi. ꝑ totum.
s ¶ Religionis. precedentis. quia tunc nullū ē mr̄imo niū vel ſponſalia ſi ſequit̄ tūc diſſoluūt ſponſalia. vt. s. ꝰ ꝯuer. ꝯiu. ex publico. ⁊. c. ij
t ¶ Alia. ſicut dicebat p̄dictus canon. xxvij. q. ij. ſi quis deſponſauerit. ⁊ multe alie cauſe reperiunt̄. puta votuꝫ ſolenne cognatio ſpūalis ⁊ legalis ⁊ reliqua impedimē ta. vt dixi in ſumma. iiij. li.
v ¶ Conſenſus. puta ꝯcta ab infante l' furioſo. s. e. dile ctus. de deſpon. impu. lr̄as. ⁊. c. acceſſit
x ¶ Diſſoluēdū. bn̄ ꝗ dicebāt hu. ⁊ Jo. ⁊ ſui ſeq̄ces q̄ di cebāt mōachū ſacerdotē frigidū ⁊ ſiles pſonas ꝯhēdo cū aliqua impedire oēs ꝯſanguineos ꝯhere cū eadē. vt no. in p̄dicto. c. ſiquis deſponſauerit.
y ¶ Publice honeſtat̄. s. e. ſponſam. publice. n. honeſtū ē ex quo ꝯſanguineus meus ꝯſenſerit in bertam ꝙ ego il lam habere non poſſim
z ¶ Idem fecit. ſ. quia ſponſalia contraxerit. ſponſalia vero ſunt futurarum nuptiarum ꝓmiſſio. ff. e. ti. l. i. xxx q. v. noſtrates. Unde aduerte ſi cum prima contraxerit de futuro. ⁊ poſtmodum cum ſecunda cōſanguinea in ꝓhibito gradu eodem mō ꝯtrit ⁊ ſcđam cognouit. nec p̄mā hr̄e poterit ꝓpt̄ affinitatē ſupueniētē q̄ ſoluit ſpō ſalia de futuro. vt. s. ꝰ eo q̄ cog. ꝯ an. vx. ſuę veniēs. ⁊ c.

ſponſalioꝝ vigore. q̄bus ꝑ publice honeſtatꝭ iuſticiam ex ſecundis ſponſalibꝫ ſubſecutā minime derogat[a]. ad m̄rimoniū cōtrahendum cū p̄ria remanꝫ obligat[b]. ¶ Ille vero[c] q̄ ſpōſalia cū aliq̄ muliere ſub cōditione cōtrerit. ſi poſtmodū an[d] cōditōis euētum cū alia prioris ɔſanguinea ꝑ vba cōtrerit d̄ p̄ñti[e]. cū ſcđa remanere debebit. cū ex ſpōſalibꝫ ɔditōnalibꝫ an̄ ɔditōnem[f] extātem ſicuti ɔſenſum nō hn̄tibꝫ ⁊ incertis nulla publice honeſtatꝭ iuſticia oriat̄. ¶ Bonifacius viij.

¶ De deſpōſatione impuberū

SI infantes[g] adiuicē vel vnus maior ſeptēnio[h]. ⁊ alt̄ minor ſponſalia cōtrerit. ipſi vel parentes pro eis[i] niſi per cohabitatōez eoꝝ mutuam ſeu alꝭ vbꝭ vl̄ fcō ipſorum liq̄do appeat. eoſdez i eadem voluntate fcōs maiores ſeptēnio perdurare. ſpōſalia hmōi q̄ ab īitio nulla erāt. per lapſum dc̄i tp̄is minime ɔualeſcūt[m]. ⁊ iō cū ſint nulla rōe defectus ɔſēſus. publice honeſtatis iuſticiam n̄ iducūt[n]. ¶ Idem q̄q̧ ſi pubes ⁊ ipubes vl̄ duo ipuberes n̄ ꝓximi pubertati. ⁊ i q̄bꝫ etatē malicia n̄ ſupplebat[o] per vba cōtrerit de p̄ñti. ſpōſalia. n. illa que iuris iterpꝛetatōe tm̄ fuerūt ſpōſalia de futuro[p]. lꝫ verba cōſenſum exp̄imētia de p̄ñti haberēt ⁊ m̄rimōium[q] cōtrere itēderēt cōtrahentes. per aduētum pubertatis i m̄rimoniū n̄ trāſeūt de p̄ñti. nec m̄rimonium quod vt m̄rimoniū etate nō tenuit prohibēte. per lapſum dicti tp̄is ɔualeſcit. niſi ꝑ carnis copulā ſubſecutā. vl̄ aliquē modū[r] aliū cōtrahentes eoſdem cū eiuſdem ꝑſeuerātia voluntatis ad pubertatis[s] tēpa per

ex lr̄is. ſcđa ꝫ hͤ nō poterit q̄ꝛ publice honeſtatꝭ iuſticia illū cōtrctū impedit ⁊ dirimit. vt. s. eo. ti. ꝑxi.

a ¶ Derogat. no. q̄ lꝫ ſuꝑueniēſ affinitaſ diſſoluat ſpōſalia de futuro ſuꝑueniens tn̄ iuſticia publice hōeſtatꝭ ipa n̄ diſſoluit ⁊ merito. ſcđa. n. ſpōſalia tollūt̄ ꝑ publice hōeſtatꝭ iuſticiam ex p̄mis iductā. non ḡ ex ſcđis pōt eē hōeſtas. q̄ tollat p̄mā. ⁊ ē ſi. hoc q. di. ſiquis

b ¶ Obligat9. niſi cū alia n̄ ipius ɔſanguinea cōtrerit ꝑ vba de p̄ñti. s. e. ſi inf. vel ſuꝑueniret aliqđ d̄ hiſ ipedimētꝭ q̄ dixi i ſum. circa p̄n.

c ¶ Ille vo. repꝓbat opi. Inno. d̄ ſpō. duoꝝ. c. i. vbi dicebat q̄ ꝑ ſponſalia ſub ɔditōne cōtrcta iducit̄ publice honeſtatꝭ iuſticia. hoſt. ɔ. s. e. ad audientiam

d ¶ An̄. ſec9 ſi p9. q̄ꝛ tūc nō deeſſꝫ cōſenſus. ſꝫ eēt ꝑinde ac ſi a principio pure cōtrxiſſet

e ¶ P̄ñti. q̄d ſi cōtrahit ꝑ vba de futuro. nunq̄d ſoluta ſunt p̄ma ſponſalia ɔditōnalia. credo q̄ ſic. ſi. n. p̄ria ſpōſalia inducūt publice honeſtatꝭ iuſticiā ꝑ iuſticiā publice hōeſtatꝭ ſuꝑueniētē ex ſcđis nō ſoluūt̄. vt. j. ꝑx. ti. ſꝫ ſi ꝑ p̄mū n̄ inducit̄ iuſticia. puta q̄ ꝑ iuſticiā ſuꝑueniētē ex ſcđis bn̄ ſoluant̄ p̄ma. lꝫ in veritate p̄ma ſpōſalia dicēda nō ſint ex q̄ ɔſenſus defecerat vt hic. ſi. n. ē in alijs ipedimētꝭ. s. de eo q̄ cog. ɔſang. vx. ſue veniēs. cū ſi. vn̄ ſi p9 ſcđm cōtrū ſuꝑueniat ɔditio dico q̄ p̄mū m̄rimoniū ɔſumare n̄ pōt. publica. n. hōeſtas n̄ inſurgit a die cōtrc9 ſꝫ a die ɔditōis ⁊ iō publica hōeſtas q̄ p̄ueīt cōditōē hꝫ m̄rimoniū ipedire ⁊ dirimere. vt. s. i. n̄. cū ꝑ h̄ reddat̄ inhabil̄ p̄rime. de iureiurā. queadmodum

f ¶ Cōditōez. hec vba itelligas niſi interueniat carnis copula. q̄ꝛ tūc reddit̄ a ɔditōe. d̄ ɔdi. ap. de ill̄. ⁊ ſic eēt ibi ɔſenſus ⁊ m̄rimoniū. vn̄ tn̄ ꝓpt̄ affinitatē. tn̄ ꝓpt̄ iuſticiā n̄ teneret m̄rimoniū p9ea cū ɔſanguinea cōtrū. ⁊ itellige de ɔditōe hōeſta n̄ de tali q̄ habeat̄ ꝓ n̄ adiecta. s. de ɔdi. ap. c. vl. q̄ꝛ illa iducerēt publicā hōeſtatē ac ſi pure cōtrcta fuiſſent. ⁊ no. ho. s. e. ad audiētiā q̄ ſiq̄s ſub tli ɔditōe cōhat cū aliq̄ ꝓmitto q̄ te ducā i vxorē ſi deo ⁊ eccl̄e placuerit. poſtea ɔꝑto ipedimēto ⁊ ſolutꝭ ſpōſalibꝫ cōhat cuꝫ ɔſanguinea illi9 tꝫ cōct9. ⁊ lꝫ h̄ ɔditio itelligat̄ ēt ſi n̄ apponat̄. tn̄ q̄n nō exp̄mit̄ ɔſenſus purus remanet. cōditiones. n. tacite nō faciunt obligationē conditionalem ff. de condit. ⁊ demon. l. conditiones extrinſecus. ⁊ no. de iureiurā. queadmodum. tacitum tn̄ ſi exp̄mat̄ facit rem conditionalem. ff. de leg. i. ſi ita legatum. §. i. vbi cōditio ſi volet poſita in ꝑſona legatarij facit conditionalem legatum. ⁊ exp̄ſſa nocent que nō exp̄ſſa non nocēt. ff. de regu. iur. exp̄ſſa.

g ¶ SI infantes. hi ſpōſalia cōtrere nō pn̄t. cū etas illa quid videat ignoꝛet. C. de fal. mo. l. i. ad h̄. s. e. li. de tēp. oꝛ. null9. C. de iur. deli. ſi iuranti

h ¶ Septēnio. No. q̄ lꝫ q̄ ad pubertatē ſit in ſexu dr̄ia in nūero annoꝝ. s. e. puberes. ⁊ c. ɔtinebat̄ q̄ ad infantiā ſecus. quia vterq̧ infans minoꝛ ſeptennio. vt hic ⁊ s. eo. litteras. ⁊ c. acceſſit.

i ¶ Eis. ignorantibus vel ſcientibus non curo. ſed aliter in maioribus. vt ifra. §. poꝛro.

k ¶ Verbo. quia poſt ſeptennium adinuicem vocāt ſe ſponſos

l ¶ Vel facto. vt quia poſt ſeptennium ſecum iacet. vel eam oſculatur. vt ſponſus vel his ſi. ⁊ ſic nō refert an quid ſiat verbo vel facto. de appella. dilecti. ⁊ c. vt noſtrum. ⁊ ad hoc concoꝛ. de reſtitu. ſpolia. ex ꝑte.

m ¶ Cōualeſcit. j. de regu. iur. non firmatur. ⁊ intellige ꝑ hoc. c. ſolutionem quam dixi. j. de regu. iu. non firmatur. eo. li. ſ. q̄ ſolo temporis contractu non firmatur quod a principio non valebat. ſed nouo ſubſequēti cōſenſu interdum tacito interdum exp̄ſſo bene vt hic vides. ⁊ ibi plenius dixi.

n ¶ Inducunt. s. e. c. ꝑxi.

o ¶ Supplebat. s. de ſpō. veniēs ⁊ c. ad id q̄đ. s. e. puberes ⁊ c. de illis. Et ſic no. q̄ ſi malicia ſuppleat etatē cōtrere poterūt m̄rimoniū. ⁊ ɔcoꝛ. e. e. c. vl. ⁊ c. de illis. ⁊ ē hoc cōtra opi. Can. ⁊ hoſt. qui dixerūt in ꝑ. decre. de illis q̄ ad hoc vt teneat m̄rimonium contractū inter minoꝛes in quibꝫ malicia ſupplet etatē requirit̄ q̄ inuicē ſe cognouerint. cū de hoc aliter ɔſtare nō poſſit ex q̄ ſunt minoꝛes. ſꝫ gof. ibi contra. cui cōcoꝛ. lex. Inno. ⁊ Abbas. ⁊ hoc verū ⁊ hoc approbat̄. Quid ſi puer minoꝛ. xiiij. an. multas mulieres cognouit. ⁊ mulier minoꝛ. xij. an. a pluribꝫ ē cognita hꝫ contrahūt m̄rimoniū quis habebit dicere tl̄e m̄rimoniū ꝓpter carnalē ad inuicē copulā nō tenere.

p ¶ De futuro. approbat̄ q̄đ no. ala. Can lex. gof. Inno. ⁊ hoſt. s. e. a nobis. ⁊ ꝓbat̄ olim ꝑ hoc decre. s. e. atteſtatōes ⁊ c. vl. ⁊ s. de condi. ap. ſuper eo. ſepe. n. extra id quod agitur tacita naſcitur obligatio. ff. cōmoda. ſi is qui cōmodatum. §. vlt̄.

q ¶ M̄rimoniū. ⁊ nō ſpōſalia. vn̄ n̄ videbant̄ ſpōſalia ad hoc. s. de oſ. dele. cū ſup. ff. de ſpōſa. q̄rti. C. ſi quis alteri vel ſibi. l. multū intereſt. nec m̄rimoniū. q̄ꝛ etas ꝓhibebat. ſꝫ p̄mū falſum vt hic vides. ⁊ ſic no. illud gn̄ale ſi nō valet vt ago. valeat vt valere pōt. s. e. a nobis.

r ¶ Modū aliū. vt q̄ ſiꝭ cohabitauerūt. vel ſe coniuges noiabant ⁊ amplexabantur. vt coniuges.

s ¶ Puſtertaṭ. ſtatim ergo fugere dꝫ ꝗ̃cito pōt. qđ dic vt.ſ̃.de ſpon.ad.id qđ. ⁊ reprobaꝫ opi.pe.de ſamp.no.ſ̃. e.ti.c.vl.per abbatem.
t ¶ Porro.declarat notata p Inno.⁊ Hoſt.ſ̃.de reſtitu. ſpoliato.ex parte.
v ¶ Pro filijs.nō eis mandantibꝫ. quia tunc idem ē ac ſi ipſi contrahe-rent.s.eo.li.de p-cura.c.vlt̃.
x ¶ Cōtradixerit. ꝗ̃ qui tacet hoc ca ſu non conſentit j.de reg.iur. qui ta cet.cum ſuis con cordan.
y ¶ Sponſalia.cō tracta per paren-tes.⁊ idem eadeꝫ rōne intelligas de quolibet alio.ſ̃.de ſponſal.ad id qđ. ⁊.ſ̃.de ma.contra. cōtra interdic.ec. c.i. quod huic de-ne ꝯcor.⁊ hoc ibi tenet hoſt.ſed In no.ibi no.contra-rium.dicens ſpe-ciale in p̃re vt no mine filij preſen-tis ⁊ non contra-dicētis poſſit ſpō ſalia contrahere. ff.de ſpon.ſed que patris.⁊.l.ſe.C.de nup.vidue.ſecus in tutore.ff.de ſpon. ſi puelle. ⁊ nō ob. de ſpon.ad id quod.qꝛ ibi interuenit carnal copula.alš ſecus ſm eū.ſed verius videt quod dicit hoſ.lꝫ ibi lex.vi deaꝫ ibi tenere opi.Inno.⁊ ꝙ decre.illa nō loquaꝫ de ex pſſo ꝯſenſu ꝓbaꝫ.qꝛ quare poſuiſſꝫ papa ibi verba que ſapiunt tacitum ꝯſenſum.Itē nō inuenimus ꝙ pater nus conſenſus aliquid in cōtractu m̃rimoniali impu-beris opeꝫ alš ꝗ̃ in p̄cedētibꝫ caſibus.
3 ¶ Surgit.reprobaꝫ opi.Ray.in ſum.de ſpon.ſ.pōe qđ ⁊ pe.de ſamp.⁊ Abb.s.e.t.c.i.qui p illud.c.dicebāt. cum ibi dicaꝫ ꝙ p̃r filium nō adultū pōt cui vult m̃rimonio tradere.ꝙ ex ſpōſalibꝫ contract a p̃re etiā filio nō ꝯſen tiente oriebaꝫ iuſticia ⁊ nitebantur idem ꝓbare per de-cre.ſ̃.e.acceſſit.ad fi.q̃ non facit vt ibi no.Approbaꝫ tñ opi.Inno.⁊ hoſt.qui hoc ibi no. ⁊ erat caſus expreſſus. xxvij.q.ij.lex diuina palea eſt.
a N. Edum inter baptizatum. cognationē ſpũaleꝫ ⁊c.quod eſt infra.
b ¶ Vxorē.nũquid de ꝯcubina leuātꝭ p̄us cognita de hoc.xxx.q.iiij.ſiquis in ius.in vlt.glo.
c ¶ Cognitaꝫ.ſecus ſi poſt fiat vxor.vel ſi p̄us erat vxor poſt ⁊ nō p̄us carnaliter ſit cognita. quia per vnionem carnis ſequentem non pōt tranſire in vnionem ſpũs precedentem.xxx.q.iiij.poſt vxoris. vir ergo ⁊ vxor ſibi cōmunicant actiones ſpirituales.xxx.q.iiij. ſiquis vn' s.e.ti.martinus.licꝫ non paſſiones vnde ſi filius alteri us tantum leuetur de ſacro fonte leuans alteri cuius fi lius non eſt.compater non eſt.vt infra ꝓbaꝫ.quod dic vt no.ſ̃.e.martinus.⁊.xxx.q.iiij.in ſum.Et dicebat gof. ꝙ illud quod agit ps corporis equū ē vt alteri pti cōiceꝫ. ſed nō ſic cōicaꝫ alteri qđ in ꝑſona filij alteri' tātū agiꝫ

ueiſſe ꝯſtiterit euideꝫ.per dic-tū tamē cōtractū q̃ valuit vt potuit ñ ſicuti agebatur. pu-blice honeſtatis iuſticia eſt in-ducta. ¶ Porro [r] ex ſpōſali-bꝰ q̃ parētes pro filijs [s] puberi-bꝰ vl impuberibꝫ plerūqꝫ cō-trahūt.ipſi filij ſi expreſſe cō-ſenſerit vl tacite. vt ſi p̃ntes fuerit nec ꝯ̃dixerit [x]. obligaꝫ ⁊ ex eis oriꝫ iuſticia publice hōeſtatis ¶ Et eſt idem ſi fi lij tempe ſpōſaliorꝫ abſētes ⁊ etiam ignorātes eadem ſpōſa lia [y] poſt ſciētes ratificauerūt tacite vl expreſſe. alš ex ſpō-ſalibꝫ ꝯ̃ctis a parētibꝫ pro fi-lijs nec ipſi filij obligaꝫ. nec publice hōeſtatis iuſticia ide ſurgit.[3]

¶ Bonifacius octauus

¶ De cognatione ſpirituali.

N Edū int baptizatū [a] ⁊ illū q̃ eū ſuſcepit d baptiſmo ac iter eūdem baptizatū [b] ⁊ ſuſcipiētis filios ⁊ vxorē añ ſuſceptōem carnalit cognitā [c] ab eodem.imo ēt int ſuſcipiē tem [d] p̃temqꝫ baptizati ⁊ ma-trem [e] cognatōem ſpũalem [f] in baptiſmo ꝯ̃hi iure ꝯſtat. q̃ cognatio ⁊ contrahendū ma-trimoniū impedit ⁊ dirimit poſt ꝯ̃ctū.[g] ¶ Et eadem [h] q̃ de ſuſcipiēte ſunt dicta. ſunt etiam de baptizāte cēſenda ¶ Ex ꝯfirmatōe q̃qꝫ ſeu fron tis [i] chriſmatione ſpiritualis cognatio eiſdem [k] modis cō-trahitur. m̃rimōia ſimiliter impediēs ꝯ̃hēda ⁊ dirimēs pꝰ ꝯ̃cta. ¶ Idem.

P Er cathecifmū [l] q̃ p̄ce-dit baptiſmū ſacrorū

⁊ iſta ſit rō.vel dic ꝙ ſatꝭ ē leuāti habere cōmatrē matrē ipſius leuati.Et no. ꝙ ſi leuans p̄mo cogūerat vxorē. nō eſt curandum an poſt compaternitatem cognoue-rit vel non.lꝫ Gratianus contra.xxx.q.iiij.ſ.notādum.
d ¶ Suſcipientem. ſuppleꝫ ⁊ vxorē eius prius carnalit cognitam.xxx.q. iiij.ſi quis vnus. ⁊ ſupra eo.ti.mar tinus.
e ¶ Et matrem. Ho.non dixit pa trem baptizati ⁊ eius vxorem.im-mo dixit matreꝫ. ſi igitur de prima vxore vel concu-bina vir procreet filium. ille qui le-uat filium ē com pater concubine ⁊ viri.ſed nō eius vxoris. vt.ſ̃.dixi.
f ¶ Spũaleꝫ. que dignior eſt ꝗ̃ car-nalis.xxx.q.iiij.c.i. q.iiij.Et eſt cogna tio ſpiritualis at tinentia proueni ens ex ſacramen-ti datione.vel ad id detentione.eſt etiā cognatio car-nalis ⁊ legalis de quibus nil ad ꝓ-poſitum.
g ¶ Contractum ſi igitur leuans ⁊ leuatus vel leuatus ⁊ filius leuantis vel leuatus ⁊ vxor leuantis ante cognita.vel leuans ⁊ parentes leuati ꝯ̃-hunt non tꝫ m̃rimoniū.Scire debes ꝙ p̃r ſpũalis ſi co-puleꝫ ſorori filie ſpũalis bene tenet matrimonium.xxx q.iij.c.vl.⁊ vt ibi no.Jo.bene poteſt pater ſumere filiā ſpiritualem filij carnalis. quia lꝫ cognatio ſpiritualis de patre ad filios deſcendat.vt.s.e.c.i.⁊.c.ſuper eo.nō tñ aſcendit cum cautum non reperiaꝫ. ⁊ edictum de m̃ri-monio ꝓhibitorū eſt.ſ̃.de ſpo.cum apud
h ¶ Eadē.ſ.ſi baptizās ⁊ baptizatꝰ.vel baptizatus ⁊ filij baptizātꝭ.vel baptizatus ⁊ vxor baptizantꝭ p̄us cognita vel baptizans ⁊ parentes baptizati matrimonium ꝯ̃xe rint non teneat.ad hoc.ſ̃.eo.ti.c.vl.⁊ non eſt ita in eo q̃ recipitur ad penitentiam vt ibi no.⁊.xxx.q.i.omēs ꝗ̃s. ⁊ eſt expſſum.j.e.c.vl.in fi.Jo.an.
i ¶ Front.hoc fit a ſolo epō.de ꝯſe.di.v.manus.ſ̃.de cō ſue.ꝗ̃to.in vertice aūt chriſmāt p̄ſbyteri. de ꝯſe.di.iiij. p̄ſbyteris. ſine ſacramento ꝯfirmationis non dꝫ quis verus chriſtianus.de conſe.di.v.c.i.
k ¶ Eiſdem modis.ſcilicet inter confirmatum ⁊ ſuſci pientem ⁊ confirmatum ⁊ filium ſuſcipientis.⁊ confir matum ⁊ vxorem ſuſcipientis prius cognitam ⁊ ſuſci pientem ⁊ parentes confirmati.parentes confirmati ⁊ vxorem ſuſcipientis prius cognitam.Item inter ipm confirmantem ⁊ confirmatū.⁊ confirmati ⁊ filios cō-firmātis ⁊ eius vxorem prius cognitā.⁊ ipm cōfirmā-tem ⁊ parentes confirmati.hoc vult dicere eiſdem mo-dis.vñ.xx.ſunt caſus ꝓhibiti ex hac cognatione. quos numeraui in ſummula quarti li.
l ¶ Per cathecifmū.firmāꝫ.no.xxx.q.i.c.i.⁊.ſ̃.e.t.ꝯ̃-cto.⁊ dici ſum. ꝙ cōpaternitas p cathecifmū ꝯ̃cta

impedit matrimoniū ſ; nō dirimit. Cathecis̄m⁹ dr̄ a ca
techizo qḋ ē idē qḋ iſtruo. vn̄ añ baptiſmū iſtrui dn̄t bap
tizādi in fide adulti ꝑcipue. de conſe.di.iiij.añ.xx.
a ¶ Et ianuā.xxxij.di.§.ve ꝑ.s.de ꝑſ.ñ bap.c.veniens
b ¶ Decretali.s.e.contracto.
c ¶ Res.ſ.cōprni
tas i cathecismis
contracta.
d ¶ Exiſtit.ff.d iu
di.vir certꝰ ex cāis
ad idē.xv.q.i.me
rito queritur.
e ¶ Separ.ad idē
s.e.li.de vo.c.vno
s.de iureiu quem
admodū.cum ſi.
f Q ¶ Vamuis
no.h ho.s
e.martin⁹
g ¶ Dn⁹.imo ſi vr
geret neceſſitas i
cathecismo ⁊ bap
tiſmo ⁊ ꝯfirmati
one vn⁹ ꝑt eē pa
trin⁹.l; h nō hēat
ꝯſuetudo rōana.
de ꝯſe.di. in cathe
ciſmo.
h ¶ Inſtituta.de
ꝯſe.di.iiij.ñ pl'es.
⁊ potuit eſſe rō q̄
reddiť i adoptōe
l' cognatōe legali.
q̄ imitať nāz.ſic ⁊
ſpūal' cognatō h;
imitari nāz l' cog
natōez carnalē.vt
ſ.vnuſ ſolus ſit in
ſacro patrin⁹.l; ꝯ
xxx.q.iiij.qḋ aūt.
ſo.vt ibi no.⁊.s.e.
ti.c.vl.
i ¶ Cōtrahiť.ſ.cū
oib⁹ ⁊ ſic m'lta fie
ri ꝓhibenť q̄ fac
ta tenent.s.c.pxi.

fūdametū ⁊ ianuā ᵃ reliq̄ꝝ.cog
natio ſpūal' ꝯhiť.per quā ꝯhē
dū mr̄imōiū ipediť.vt ex ꝑde
ceſſoris nr̄i clemē.pape.iij.de
cretaliᵇ colligiť euidēť. ¶ Di
cēdo ei ꝙ t'lis reᶜ vir ꝯhēdo
mr̄imōio impedimētū affer
ret.velle videť ꝙ afferat.nam
qḋ vir ſit.fieri tamē dubiū ñ
exiſtitᵈ.per illam tñ cogtōem
mr̄imōiū poſt eaz ꝯctū mime
ſeparᵉ. ¶ Idem.
Q Vāuisᶠ ñ pl'es ꝗ̄vn⁹ᵍ
vir vl' vna m'lier acce
dere debeāt ad ſuſcipiēdū de
baptiſmo īfātem iuxta ſacro
rū cāonū īſtitutaʰ ſi tamē pl'es
acceſſerit. ſpūal' cogtio ide ꝯ
hitⁱ mr̄imōia ꝯhēda impe
diēs. ⁊ etiam poſt ꝯcta diſſol
uēs. ¶ De ꝯfirmatōne īſu
per ꝗ̄ſtū ad hoc idēᵏ iudiciū ē
hñdum. ¶ Ex datōe vero a
lioꝝ ſacramētoꝝ cogtio ſpiri
tual' nequaq̄ oriť que mr̄imo
nium impediat vl' diſſoluat.
¶ Bonifacius.viij.

¶ Incipit liber quītus De ac
cuſatōnibus inquiſitōibus
⁊ denūciationibus Rubrica

k ¶ Idē.ſ.vt pl'es in ꝯfirmatione tenere nō debeāt.tñ ſi
teneāt oēs ſunt compr̄es vel compatrini.
l ¶ Sacroꝝ.ſ.pnie corpis xp̄i extreme vnctōis ordis ⁊
coniugij. Renaſcimur.n.i baptiſmo ⁊ chryſmatio frōtē
illā ꝯfirmat qḋ nō eſt in alijs ſacris.⁊ iō ꝑ iſta ſpūal' ꝯ
hiť compr̄nitas nō ꝑ illa.⁊ h no.xxx.q.i.oēs.⁊.s.e.c. vl.
m P Oſtq̄.decr. iſta ⁊ ſequēs emananerūt ad de
claratōez decr.s.e.q̄liť.i.⁊.ij.⁊.c. cū oporteat.⁊
c.ad petitionē ibi iudiciariu; ⁊c. ⁊ corriguntᶜ
opi.hoſt.no.in.c.qualiter.i.in.i.gl.vltra vnaz
columnā.ꝟ.q̄d ſi inq̄ſitor.⁊ i.ij.gl.⁊ qḋ no.in.c.cu; opor
teat ſuper verbo ſubito.ꝟ.queritur ſi inquiſitor.ſit ⁊ in
ſecundo qualiter ſuper verbo fuerit ⁊ ſuꝑ verbo legittie.
⁊ facit qḋ no.guil.in ſpe.ti.de inquiſiti.§.nunc tractem⁹
ꝟ.quid ſi inquiſitor ꝑmittim. Io.an.
n ¶ Confeſſus.nulle igiť ſunt ꝑtes iudicis niſi vt ferat
ſniaz.quid.n.q̄rem⁹ de infamia vel capl'is exq̄ claret de
crie.xxiij.q.iij.ecce.de elec.ꝑ inquiſitionem.de confeſ. ſi
ſuꝑ.ff.de iudi.ſi debitori.Iā.n.ē notoriū crimē.de coha
bi.cleri.⁊ mulie.veſtra.⁊.c.ſi.
o ¶ Iuſticia.ſ.iponēdo penā a iure ſtatutā l' arbitrariā
ſi nulla pēa ē ſtatuta.s.ꝯ of.dele.de cauſis. Io.an.

p ¶ Fuerunt ſi infamatus non erat ad inquiſitionem
procedi non debuit veritatis vt in predictis iuribus. ſ;
ille debuit appellare ⁊ non reſpondere vnde imputet ſi
bi.idem dico de capitulis que tradi debuerunt.s.e. qua
liter.ij.§.debet.ſi petita non fuerunt ⁊ confeſſus eſt cri

P Oſtq̄ᵐ coram
eo qui cōtra te
ſuper certꝭ cri
minibus īquiſi
tor fuerat de
putatus.eadē
crimia fuiſti ꝯfeſſusⁿ. fruſtra
ꝯfeſſiōem tuam q̄ minus pu
niaris ex ea prout iuſticiaᵒ ſua
debit.eo pretextu impugn̄re cō
tēdis.ꝙ ſuper eiſdem crimini
bus non fueras antea diffa
matus.vel ꝙ per eūdem inq̄ſi
torem capl'a ſuper q̄b⁹ ꝯ te vo
lebat inquirere tibi tradita ñ
fuerūtᵖ. ¶ Idem
S I is cuiᵍ ꝯ te com
miſſa fuerat ſimpl'r in
quiſitio ſuper certis crimib⁹
faciēda proceſſerit.te preſente
nec reclamāteʳ aut q̄cq̄ ſuper
hoc excipiēte īfamie inquiſiti
one omiſſa ad veritatem eorū
dem criminū acq̄rēdam. pro
ceſſum hm̄oi ex eo ꝙ non fuit
de infamia primitusˢ inquiſi
tum. vlterius impugn̄re neq̄
bisᵗ.
¶ Gregor.ix. Remēſi archiepō
⁊ ſuffraganeis ſuis.

men ſibi imputet
potuit enim iuri
pro ſe introduc
to renūciare ⁊ tūc
tacite renunciat.
ad hoc.ff.de procu
rato.pomponius.
§.rati. Sed Hoſt.
contra in predic
ta decret.qualiter
i.per.l.ff.de procu
rato.filius.§.inui
tus.⁊ hunc dice
bat caſum ipſius
decre.⁊ decretꝭ.eo.
ti.ad petitionem.
nam ibi preſente
non contradicen
te illo contra quē
inquirebatur.nō
fuerat ſuatus or
do.qui debuerat
ſeruari vnde pro
ceſſus caſſari mā
datur. ſed de alio
ordine intelliga
tur.
q S ¶ Iis cui.
fuerat.ad
petitionē
alicuius .quia ſi
papa proprio mo
tu committit in
quiſitionez crimi
num alicuius.iā
illum approbat i
famatum cū epi
ſcopus ⁊ metropo
litanus ꝓcedant
etiam ad inquiſi
tionem omiſſo tali articulo.ij.q.v.omnibus.s.eo.titu.
ſicut olim.ſed ſi ad petitionez alterius commiſerit.tūc
prius inquiret inquiſitor de infamia.hoc tenet Innocē
tius.s.eo.ti.cum oporteat.Quid ſi ille qui litteras iqui
ſitionis impetrat ſit excommunicatus.dixi ſupra de re
ſcriptꝭ.c.i.⁊c.
r ¶ Reclamante.dicebat hoſt.in ſuꝑdictꝭ glo. ꝙ tacitur
nitas habebatur hic ꝑ diſſenſu ⁊ contradictione.quod
non eſt verum vt hic vides.imo tacendo tacite iuri ſuo
renunciat.j.de regu.iur.qui tacet.⁊ dixi de hoc.eo.titu. is
qui tacet.Reclamare igitur debuit ⁊ petere prius inqui
ri ſuper inquiſitione infame.⁊ ſi hoc non fieret debuit
appellare.vt dixi.c.pxi.
s ¶ Primitus.ideſt. antequam quereretur de veritate.
Ioan.an.
t ¶ Nequibis.non ergo ordo iſte eſt ita de ſubſtātia ꝙ
ei renunciare non poſſit.facit.e.de ſer.c.vlt.⁊ quod no.s
de offi.delega.de cauſis.
v Q ¶ Voniam.incipiebat.⁊ ſi contra ⁊ bene de medie
tate decurtata eſt.
x ¶ Canonibus.xv.q.vij.ſi quis timidus.⁊ duo
bus capitulis ſequentibus.⁊ debent eſſe ſex in degrada
tione preſbyteri.tres in degradatōe dyaconi.⁊ ita de ſub